

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет (інститут) біології та лісового господарства
Кафедра лісового та садово-паркового господарства

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

підготовки магістра

спеціальності Н4 Лісове господарство

освітньо-професійної програми Лісове господарство

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Виробнича практика» підготовки магістра, галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, спеціальності Н4 Лісове господарство, освітньо-професійної програми Лісове господарство

Розробник: Шепелюк Марія Олександрівна, доцент, кандидат сільськогосподарських наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Андрєєва В.В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Андрєєва В.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина спеціальність Н4 Лісове господарство освітньо-професійна програма Лісове господарство освітній рівень Магістр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2025
ІНДЗ: немає		Семестр 2-ий
		Лекції -
		Практичні -
		Самостійна робота 112 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

ППП Рибак Юлія Леонідівна

Науковий ступінь кандидат біологічних наук

Вчене звання _

Посада старший викладач кафедри лісового та садово-паркового господарства

Контактна інформація (+38097 836 69 61, Rybak.Julua@vnu.edu.ua).

Дні занять (<https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>).

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Виробнича практика здобувачів є основним етапом їхньої практичної підготовки, навчання й виховання як майбутніх фахівців і проводиться після засвоєння програм теоретичного та практичного блоків за освітнім рівнем «магістр» спеціальності Н4 Лісове господарство. Практична спрямованість виробничої практики пов'язана з основними напрямками науково-дослідної роботи випускових кафедр і покликана допомогти здобувачам у виконанні їх наукового дослідження з обраної теми.

Пререквізити: лісопаркове господарство, селекція деревних рослин.

Постреквізити: лісозаповідна справа, регіональне лісництво, лісова політика, ГІС-технології у лісовому господарстві, регулювання продуктивності лісів, зелений та мисливський туризм.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою проходження виробничої практики є систематизація отриманих теоретичних знань, практичних навичок та застосування їх на практиці при вирішенні поставлених задач у галузі лісового господарства, опанування вміння та подальший розвиток самостійної роботи з аналізу, використання методичних, інструментальних та інформаційних методів дослідження.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- вивчення екологічних та економічних особливостей організації та ведення лісового і мисливського господарства;
- вивчення структур лісогосподарського виробництва;

- освоєння теоретичних засад формування, росту та розвитку лісу;
- вміння застосовувати лісівничо-таксаційні ознаки дерев і насадження;
- вивчення основних ентомошкідників і збудників фітозахворювань та оцінювання санітарного стану насаджень відповідно до санітарних правил;
- освоєння практичних засад лісового насінництва;
- освоєння агротехніки створення та вирощування насаджень;
- освоєння практичних умінь рубок формування та поліпшення якісного складу лісів;
- вміння застосовувати стандарти та інструкції, правила та нормативи таксації лісу й оцінювання лісової продукції.
- формування у здобувачів системи практичних навичок та знань щодо управління у галузі лісового господарства;
- застосовування на практиці інструментальних, інформаційних та аналітичних методів дослідження;

Передумови для вивчення освітнього компоненту: Згідно структурно-логічної схеми, проходженню виробничої практики передують всі освітні компоненти, що передбачені в освітній програмі.

3. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

КК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства.

При проходженні виробничої практики здобувачі здобувають такі загальні та фахові компетентності:

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

Освоєння виробничої практики забезпечує нижченаведені програмні результати навчання:

РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН 13. Розробляти заходи з удосконалення постійної лісонасінної бази основних лісоутворюючих видів

Soft skills: комунікабельність; ввічливість; гнучкість розуму; чесність; навички міжособистісного спілкування; позитивний настрій; професіоналізм; відповідальність; вміння працювати в команді.

4. Структура освітнього компонента

Етапи виробничої практики

Зміст, основні завдання, тривалість
<p>1. Прибуття на місце практики, оформлення відрядження, наказу або розпорядження на практику по підприємству.</p> <p>2. Інструктажі з правил з техніки безпеки при виконанні виробничих робіт. – 4 год.</p>
<p>1. Ознайомлення з підприємством. – 8 год.</p> <p><u>Місце практики:</u> підприємство згідно розпорядження.</p> <p><u>Завдання:</u></p> <p>1. Ознайомлення з підприємством: підпорядкування, місце розташування, мета і види діяльності, історія виникнення, загальна характеристика (площа, розподіл її за категоріями, виробничі потужності, статистичні показники виробництва).</p>
<p>2. Виконання комплексу робіт на посаді. – 34 год.</p> <p>Виконується згідно наказу директора підприємства про призначення практиканта на посаду під безпосереднім наглядом керівника практики від виробництва. Тривалість може бути змінено за узгодженням з керівником практики від підприємства.</p> <p><u>Місце практики:</u> підприємство згідно наказу, розпорядження.</p> <p><u>Завдання:</u></p> <p>1. Ознайомитись з видами робіт, які потрібно виконувати перебуваючи на тій чи іншій посаді.</p> <p>2. Закріпити теоретичні знання практичним досвідом виконання робіт.</p> <p>3. Здобути практичні навички виконання тих чи інших видів виробничих робіт.</p> <p>3. Виконання індивідуальних завдань керівника кваліфікаційної роботи. – 34 год.</p> <p>Здійснюється за програмою, узгодженою з керівником кваліфікаційної роботи до від'їзду на базу практики. Тривалість може бути змінено за узгодженням з керівником практики від підприємства.</p> <p><u>Місце практики:</u> підприємство згідно розпорядження.</p> <p><u>Завдання:</u></p> <p>1. Виконати індивідуальні завдання керівника кваліфікаційної роботи.</p> <p>2. Здобути навички самостійного виконання виробничих, наукових або організаційних завдань.</p> <p>3. Здобути науково-дослідницькі навички.</p> <p>4. Збір документальних даних для написання звіту за практику. – 28 год.</p> <p>Виконується на протязі всього терміну практики по мірі виконання робіт.</p> <p><u>Місце практики:</u> підприємство згідно наказу, розпорядження.</p> <p><u>Завдання:</u></p> <p>1. Зібрати документальні дані для написання звіту за практику: характеристика підприємства; первинна документація, оформлювана при виконанні робіт здобувачем із вказанням його участі за підписом керівника від підприємства; звітна документація, складена за участі здобувача.</p> <p>2. Здобути навички роботи з використовуваними на виробництві первинними та звітними документами.</p> <p>5. Оформлення звіту за практику. – 10 год.</p> <p>Доцільніше виконувати на протязі всього терміну практики: писати звіт кожного дня по мірі виконання робіт, виділяючи для цього 15–30 хв. в кінці дня практики.</p> <p><u>Місце практики:</u> підприємство згідно наказу, розпорядження.</p> <p><u>Завдання:</u></p> <p>1. Виконати звіт за практику.</p> <p>2. Дооформити робочий щоденник практики.</p> <p>3. Здобути навички оформлення документів згідно встановлених вимог.</p> <p>4. Здобути навички аналізу та узагальнення даних.</p>
<p>6. Захист звіту – 2 год.</p>

IV. Політика оцінювання

Контроль виконання виробничої практики здійснюється у два етапи: на першому етапі здійснюється оцінка якості практичного виконання польових робіт безпосереднім керівником практики від виробництва; на другому етапі приймається захист звіту (після перевірки звіту і щоденника) керівником практики від кафедри.

Якість виконання польових робіт перевіряється безпосереднім керівником практики від виробництва. Свою характеристику роботи здобувача на практиці він подає у вигляді короткого відгуку, який закінчується його оцінкою за 100-бальною шкалою.

Керівник практики від кафедри оцінює захист звіту на основі:

1. оцінки безпосереднього керівника практики від виробництва;
2. подання керівника кваліфікаційної роботи;
3. якості звіту за практику;
4. захисту звіту за практику.

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка та особистісні характеристики за оцінкою керівника практики від підприємства: – знання предмету та володіння матеріалом; – дисциплінованість під час проходження практики; – самостійність та ініціативність; – професійна спрямованість.	25
2. Результати виконання індивідуального завдання: – відповідність зібраних матеріалів завданню; – повнота зібраних матеріалів; – самостійність вироблення критеріїв відбору матеріалу.	25
3. Оцінювання звітної документації: – оформлення польових матеріалів; – оформлення документації підприємства; – оформлення звіту; – оформлення щоденника.	25
4. Захист практики	25

Політика викладача щодо здобувача освіти

Викладач дотримується принципів академічної доброчесності, взаємоповаги та рівних можливостей для всіх здобувачів освіти.

Відвідування аудиторних занять є рекомендованим та сприяє якісному засвоєнню навчального матеріалу. У разі пропуску етапів виробничої практики з поважних причин (хвороба, участь в офіційних заходах, інші обґрунтовані обставини) здобувач освіти має право на відпрацювання пропущеного матеріалу у формах, визначених викладачем.

Викладач забезпечує відкриту комунікацію, надає консультаційну підтримку та сприяє створенню доброзичливого й безпечного освітнього середовища, у якому заохочується активна участь здобувачів освіти в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності під час усіх видів освітньої діяльності, зокрема при виконанні практичних і самостійних робіт, підготовці рефератів, презентацій, складанні підсумкового контролю. Усі використані джерела інформації мають бути належним чином оформлені відповідно до встановлених вимог академічного цитування.

Забороняється списування, несанкціоноване використання допоміжних матеріалів, подання чужих робіт як власних, використання штучного інтелекту без дозволу

викладача, повторне подання однієї і тієї ж роботи з різних компонентів без погодження, а також будь-які форми фальсифікації або фабрикації результатів навчальної діяльності.

Здобувачі освіти несуть персональну відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності та зобов'язані ознайомитися з положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та іншими внутрішніми нормативними актами університету до початку вивчення освітнього компонента.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. За активну участь у громадському житті факультету здобувач може отримати до 5 додаткових балів з одного ОК.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю та оцінювання знань здобувачів освіти є залік. Оцінювання заліку здійснюється при отриманні готового звіту виробничої практики та оформленого щоденника виробничої практики з позитивними відгуками від бази підприємства, де саме проходила практика.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні матеріали

1. Методичні рекомендації з організації та проведення виробничої практики / Ю.Л. Рибак, В.В. Андреева, М.О. Шепелюк, Ю.В. Босак. Луцьк, 2024. 37 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/29602>

Рекомендована основна література

2. Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. *Лісові культури : підручник*; за ред. д.с.-г.н. М. М. Гузя. Львів: Камула, 2005. 608 с.

3. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. *Лісові культури : підручник*. К.: Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.

4. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. Ірпінь: Укрдержліспроєкт, 2000. 18 с.

5. Новак Б. І., Порицький Г. О., Рафальська Л. П. *Геодезія : підручник*; Кабінет Міністрів України, Національний аграрний університет. 2-е вид., переробл. та доповн. К.: Арістей, 2008. 284 с.

Допоміжна література

1. Збірник технічних умов на класифікацію лісоматеріалів. ДП «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр». Київ, 2019. 245 с.
2. Лісотакційний довідник / за ред. С.М. Кашпора, А.А. Строчинського. К.: Вініченко, 2013. 496 с.
3. Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України. Київ: Держлісагенство, 2013. 29 с.